

**Světové sympozium**  
**Jaroslav Hašek náš a světový,**  
věnované 140. výročí jeho narození,  
28.-30.4. 2023, Lipnice nad Sázavou

---



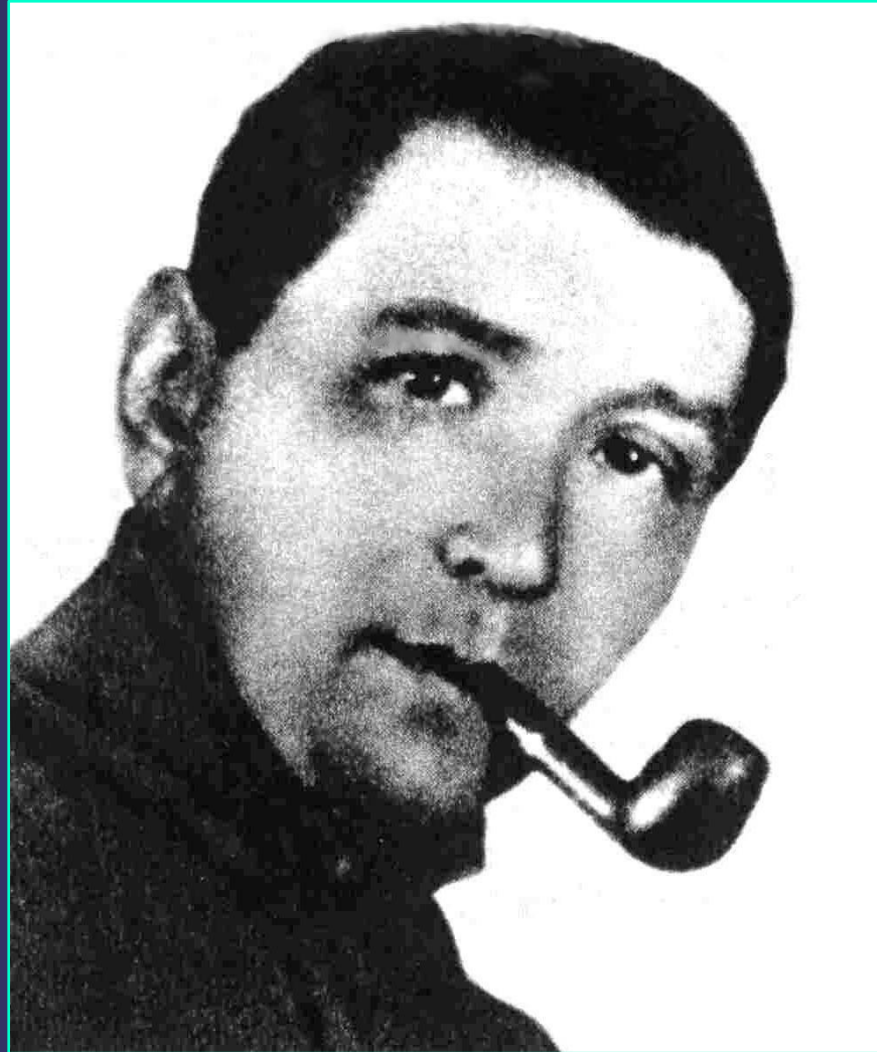
**Cestou necestou**



**Jaroslava Haška a Josefa Švejka IV.**

**Ing. Alexandr Drbal**  
Světová společnost Jaroslava Haška  
Česká asociace ukrajinistů

➤ Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ



Upr. foto z Internetu

**Jaroslav Hašek jako čsl. legionář (29. 9. 1917)**

(\*30.4.1883 Praha, †3.1.1923 Lipnice nad Sázavou)



## DĚJEPISNÝ A SOUDOBÝ KALENDÁŘ UKRAJINSKÝCH ČECHŮ NA ROK 2023

(vybraná data)



*Jaroslav Hašek*



*Jan Blahoslava*



*Marie Provazníková*



*Василь Земляк  
Václav Vacek*

100. výročí úmrtí Jaroslava Haška, českého spisovatele, autora románu "Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války" (3.01.)  
500. výročí narození Jana Blahoslava, čes. teologa, autora "Slabikáře Českého" a "Gramatiky české" a překl. Nového zákona (20.02.)  
675. výročí založení Karlem IV. Univerzity Karlovy v Praze (7.04.)  
80. výročí narození Marie Provazníkové, zakladatelky českého evangelického sboru a jeho kazatelky ve Veselynivce (9.04.)  
100. výročí narození Vasyla Zemřáka, vl. jm. Václav Vacek, ukrajinského spisovatele českého původu (23.04.)  
175. výročí narození Josefa Václava Myslbeka, českého sochaře, autora pomníků K.H. Máchy a sv.Václava v Praze (20.6.)  
250. výročí narození Josefa Jungmanna, českého buditele a jazykovědce (16.7.)  
225. výročí narození Františka Palackého, českého historika, autora "Dějín českého národa v Čechách a v Moravě" (14.9.)  
150. výročí narození Maxe Svabinského, českého malíře (17.09.)  
100. výročí založení České matice školské na Volyni (2.12.)

1. ledna

1. ledna 1993

3. ledna 1923

• Nový rok

• Státní svátek ČR – Den obnovy samostatného českého státu – 30. výročí

• 100. výročí úmrtí v Lipnici nad Sázavou Jaroslava Haška (\*30.04.1883 Praha), čes. spisovatele, autora světoznámého románu „Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války“ (1923).

**DRBAL, A.** Dějepisný a soudobý kalendář ukrajinských Čechů na rok 2023. – Roč. 14/31. – Praha, 2022. – 2 s.

# Moje Jaroslav Hašek a Josef Švejk – 65. let přátelství (XII.1957-2022)



Foto A. Drbal



Autor kreseb neznámý

**Pramen: Otryvnoj kalendaľ škol'nika na 1958 god.  
– Moskva : Prosveščenie, 1957.**



## Legendární věta:

"V Bibli je skoro všechno,  
ale ve Švejkovi je úplně všechno".

Zdeněk Mahler (\*1928, †2018),  
český pedagog, spisovatel, scenárista, publicista a muzikolog

# ➤ Česká republika – Praha



Upr. foto A. Drbal

**Jaroslav Hašek jako předseda  
Strany mírného pokroku v mezích zákona  
v hostinci Pod černým vrchem (1912)**



10. JUBILEJNÍ PLES  
STRANY MÍRNÉHO  
POKROKU  
V MEZÍCH ZÁKONA  
MÁNES 27.10.2004

Vstupenka V.I.P. - 200,- Kč - čís.

Foto A. Drbal

**Účast v 10. jubilejním plesu  
Strany mírného pokroku v mezích zákona 27.10. 2004**

# ➤ Česká republika – Praha - Žižkov



Foto A. Drbal

**Pomník Jaroslava Haška**  
od akad. sochařů Karla Nepraše a Karolíny Neprašové  
na Prokopově náměstí (odhalen 5.10.2005)





Foto A. Drbal

**Odhalení pomníku Jaroslava Haška  
sledují jeho vnoučata Richard Hašek a Barbara Bíba Freslová**

# Česká republika – Lipnice nad Sázavou



Foto A. Drbal



**Pomník Jaroslava Haška od akad. sochaře Josefa Malejovského**  
(odhalen 26.7.2008. – 15. výročí)

# Česká republika – Praha - Hanspaulka

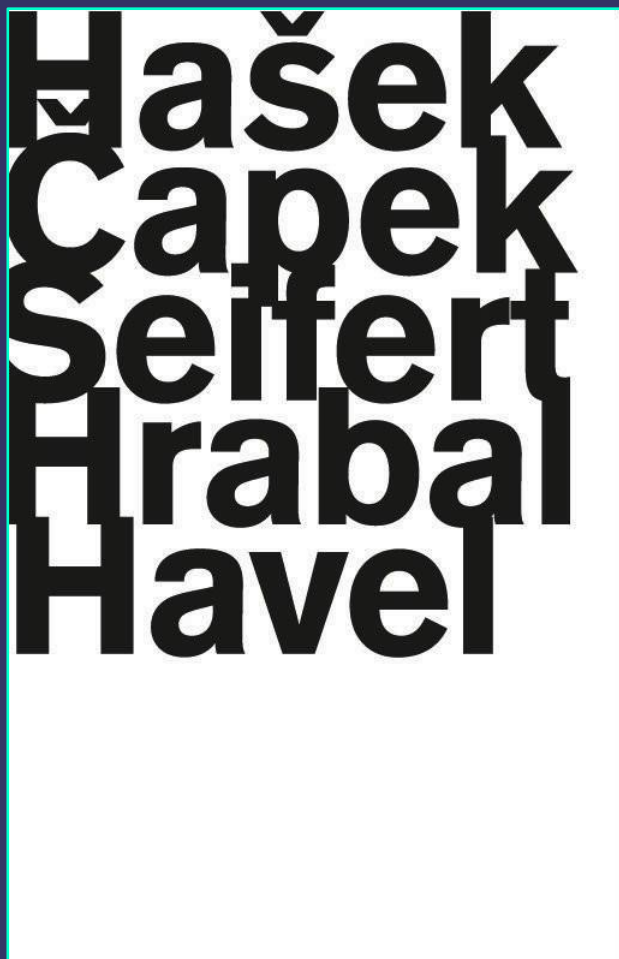


Foto A. Drbal, 21.10.2008

**Stůl, na kterém Jaroslav Hašek psal nejen dobrého vojáka Švejka**

# Česká republika – Praha

## Památník národního písemnictví



Památník národního písemnictví v Praze a Sladovna Písek o.p.s.  
Vás srdečně zvou na výstavu

### LITERATURA BEZ HRANIC

Hašek Čapek Seifert Hrabal Havel

**4. 2. – 7. 3. 2010**  
Nízké trámy písecké Sladovny

Otevřeno: úterý – neděle od 9.00 do 17.00 hodin

**Scénář**  
Marta Dandová, Věra Dyková, Jarmila Schreiberová, Hana Vaničková

**Architektonické řešení**  
David Vávra

**Grafické řešení**  
Pavel Lev (Studio Najbrt)

**Fotografické a reprodukční práce a scany**  
Blanka Kropáčková a Jana Štursová

**Interaktivní počítačová prezentace**  
Petr Hanousek, Jakub Hoffman

**Archivní materiály poskytli**  
Alexandr Drbal, Richard Hašek, Ivan M. Havel, Václav Havel,  
Tomáš Mazal, rodina Jaroslava Seiferta

Aura – Pont Agency, Praha  
Československé dokumentační středisko  
1988-1989 Národního muzea, Praha  
Divadelní ústav, Praha  
Divadlo Na zábradlí, Praha  
Divadlo Pod Palmovkou, Praha  
Knihovna Libri prohibiti, Praha  
Knihovna Václava Havla, Praha  
Městské muzeum v Kralupech nad Vltavou  
Národní divadlo, Praha  
Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec  
Originální Videojournal, spol. s r.o.  
Památník Karla Čapka, Strž  
Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha

Poděkování Anně Freimanové, Haně Marešové, Janě Seifertové

Výstava "LITERATURA BEZ HRANIC" Hašek, Čapek, Seifert, Hrabal.  
Galerie Klementinum, Národní knihovna v Praze (8. 4. – 19. 6. 2011).  
Autorky Marta Dandová, Věra Dyková, Jarmila Schreiberová, Hana Vaničková.  
Archivní materiály o Jar. Haškovi poskytl R. Hašek a prezentaci A. Drbal.

# ➤ Česká republika – Praha



Foto z Internetu

Autogramiáda knihy R. Pytlíka z fundamentální haškologie v paláci Luxor 2. 4. 2013, které se zúčastnil také R. Hašek, B. Bíba Freslová, V. Dyková a jiné důstojné osobnosti.

PYTLÍK, Radko. *Jaroslav Hašek - Data, fakta, dokumenty*. – Praha : Emporus, 2013. – 239 s. : il. – ISBN 80-86346-18-8.

# ➤ Česká republika – Lipnice nad Sázavou



Foto z internetu

**10. výročí instalace (23. 4. 2013) bronzové mini-sošky dobrého vojáka Švejka na fasádě Pensionu a hostince *U české koruny*. Na snímku autor mini-sošky ukrajinský sochař Mychajlo Kolodko z Užhorodu.**

# Česká republika – Dolní Město



Podle sochaře R. Dvořáka se nápisy na pomníku dají přečíst ještě v r. 11183 !!!

Foto z Internetu

**10. výročí odhalení (27. 4. 2013)** na louce vedle silnice mezi Lipnicí n. S. a Dolním Městem osmnáctitunové žulové hlavy (výška 2,65 m), zvané Hlava XXII - Pomník Jaroslava Haška (sochař Radomír Dvořák)



Foto z Internetu

**10. výročí odhalení (30. 4. 2013)** desky, připomínající založení Strany mírného pokroku v mezích zákona Jar. Haškem a jeho přáteli v roce 1911 v někdejší hostinci U Zlatého litru (dnes Balbínova poetická hospůdka).

**Adresa:** Balbínova 323/6, 120 00 Praha 2 (před Balbínovou poetickou hospůdkou).



# ➤ Česká republika – Putim

14. pomník Josefa Švejka ve světě, první v Čechách!



Foto z Internetu

Pomník dobrého vojáka Švejka  
od akad. sochaře Františka Svátka (odhalen 23.8.2014)

# Česká republika – Kralupy nad Vltavou

## 15. pomník Josefa Švejka ve světě, druhý v Čechách!



Foto z Internetu

**Bronzový pomník  
sedícího dobrého vojáka Josefa  
Švejka se psem - stájovým pinčem  
a psím hovínkem - pro štěstí  
(sochař Albert Králíček).**

**Odhalen 20.5.2017  
před městským úřadem  
na Palackého náměstí.**

**Podoba kralupského Švejka vychází  
z podoby jeho filmového představi-  
tele herce Rudolfa Hrušínského  
(\*1920, †1994).**

**Socha byla vyrobena díky iniciativě Spolku  
pro instalaci sochy Josefa Švejka v Kralupech  
(od 20.5.2017 Spolek přátel Josefa Švejka v  
Kralupech).**

# Česká republika - Kralupy nad Vltavou



Foto László Polgár

**V den odhalení pomníku dobrého vojáka Švejka 20.5.2017.**

Na snímku předseda Světové společnosti Jaroslava Haška  
Ing. Richard Hašek vysvětluje proč Švejk tak úspěšně dobývá svět!  
Přítomní spolu s dobrým vojákem Švejkem a psem poslušně naslouchají.<sup>19</sup>

## ➤ Řekli o humoru

*Na světě není nic tak neodolatelně nakažlivého jako smích a dobrý humor!*

**Charles Dickens (\*1812, †1870)**



# Zprávy a obrázky z cest a necest v chronologickém sledu

## ➤ Česká republika – Praha

**Blesk Podcast : Na východ od nás mají všude sochy Švejka. Připomínáme si 100 let Haškova románu**

**Autor: jim – 13. března 2021**

**Pramen:** <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-kultura/672175/podcast-na-vychod-od-nas-maji-vsude-sochy-svejka-pripominame-si-100-let-haskova-romanu.html>

**Názor českého literárního historika profesora Pavla Janouška:**

"Postava (vojáka Švejka - adl) se oddělila od románu, žije si vlastním životem a zpětně oživuje zájem o román ... A jestli bude o nejslavnější dílo Jaroslava Haška zájem za dalších sto let? Myslím si, že Švejk se bude šířit poměrně dlouho, pokud bude lidská civilizace. Jestli knížku budou číst roboti a uměla inteligence, to vám nezaručuji..."

# Česká republika – Praha (ČT 24 - 16. 3. 2021)

**ZIDEK, Ivo. *Na nádraží do Tábora, na pivo do Strakonice a pro zatčení do Putimi. Po stopách Švejkovy jihočeské anabáze : Fotografická procházka po stopách Švejkovy jihočeské „budějovické“ anabáze.***

*Cesta, kterou si Švejk vybral, byla velmi složitá. Během putování urazil přes dvě stě kilometrů a prošel sedm desítek obcí. Když vyrazil z Tábora přes Dražice, Drhovice a Oltyň narazil na alej, která ho za Milevskem dovedla ke vsi Květov... V románu se praví, že v obci Květov, nabídla mu místní babička polévku bramboračku. ... V Zvíkovském Podhradí musel překročit řeky Vltavu a Otavu. ... Tehdy však v místě žádné mosty nestály, ... proto asi využil služeb převozníků. Pak prošel obcí Vráž a z Čížové šel přes obce Bošovice – Chlaponice – Mladotice – Pamětice – Dubí Hora – Sedlice – Čekanice – Záboří – Čečelovice – Slivonice a Komušín. Dále pokračoval přes vesnice Svěradice - Velký Bor – Horažďovice – Hlupín – Třebohostice – Chrástovice – Leskovice – Radomyšl – Osek – Jemnice – Dobeš – Kestřany a Lhotu, až dorazil do obce Putim. Odtud šel přes město Strakonice, obce Přední Zborovice, Přečovice, Volyně, pak se vydal přes obce Litochovice, Čepřovice a Jiřetice, město Bavorov, obce Svinětice a Pražák, město Protivín, obce Heřmaň a znovu Putim, pak města Písek a České Budějovice.*

**Pramen:** <https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/100-let-svejka/3278268-na-nadrazi-do-tabora-na-pivo-do-strakonice-a-pro-zatceni-do-putimi-po>

# Švejkova budějovická anabáze





# ➤ Nekropole Jar. Haška, jeho příbuzných a přátel



Foto A. Drbal



Informační desky  
na cestě ke starému hřbitovu

Hrob Jaroslava Haška  
na starém hřbitově  
v Lipnici nad Sázavou

# ➤ Nekropole Jar. Haška, jeho příbuzných a přátel

Hrob Jarmily Haškové  
a jiných příbuzných  
na Vinohradském hřbitově  
v Praze



Foto A. Drbal 8. 6. 2008

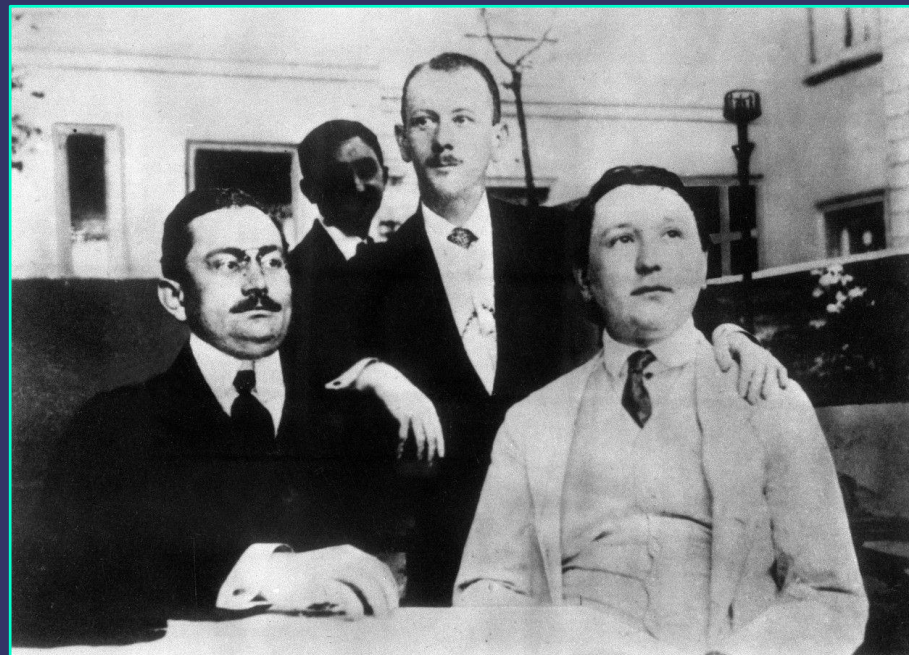


**Jarmila Hašková, roz. Mayerová**  
(\*28.6.1887 Praha, †20.9.1931 Praha) –  
první manželka Jar. Haška

# ➤ Nekropole Jar. Haška, jeho příbuzných a přátel



Foto A. Drbal 2010

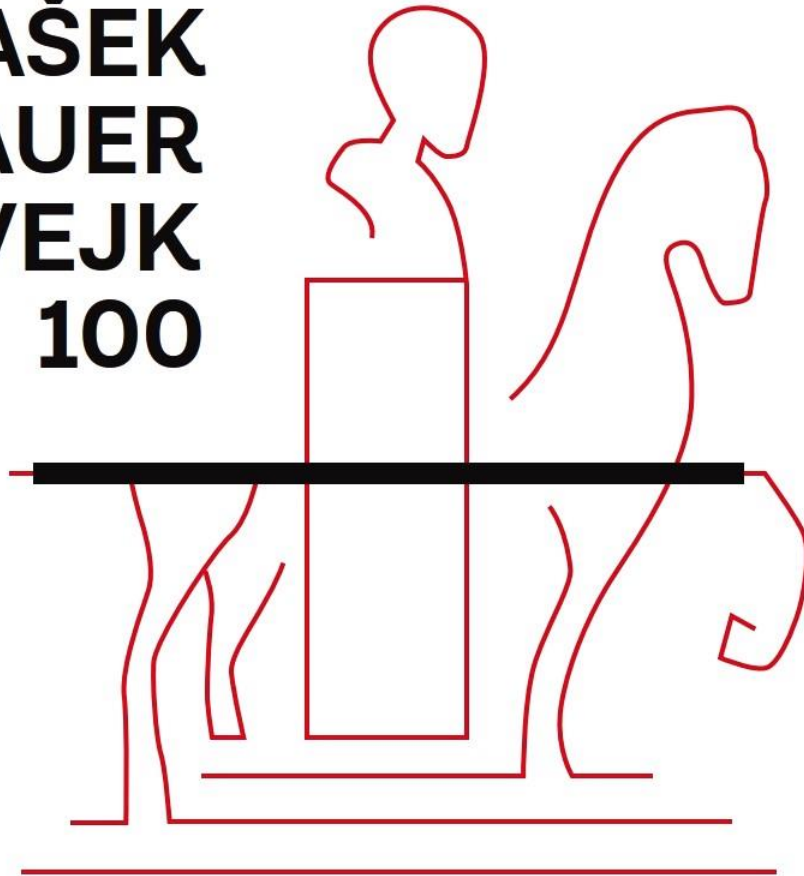


Sedí Josef Mach a Jar. Hašek (1911-1912)

← **Hrob básníka Josefa Macha,**  
který byl přítelem Jar. Haška  
a členem jeho Strany mírného  
pokroku v mezích zákona  
(zal. r. 1911),  
na hřbitově Šarka v Praze – Dejvicích  
(od cca r. 2015 hrob má nového majitele).

➤ Česká republika – Praha-Žižkov 20.9.2021  
Happening ke stému výročí vydání knihy  
"Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války"

**HAŠEK  
SAUER  
ŠVEJK  
100**



**happening ke stému výročí  
vydání knihy Osudy dobrého  
vojáka Švejka za světové války  
20. září 2021 Žižkaperk**

**16.00 Havlíčkovo náměstí**  
Švejk na Žižkovské radnici  
**16.30 Prokopovo náměstí**  
Inaugurace lavičky pro Jaroslava Haška  
a Frantu Sauera – Eugen Brikcius,  
Richard Hašek, Karolína Neprašová,  
slam poetry – Anatol Svahilec a hosté  
pívko zdarma!  
**18.00 Jeronýmova ul. 8**  
odhalení pamětní desky  
**18.30 Kostické náměstí**  
Monika Načeva – Zdivočelí koně  
**20.30 Venuše ve Švehlovce**  
Depresivní děti touží po penězích -  
Osudy dobrého vojáka Švejka  
za světové pandemie

Happening ke stému výročí vydání knihy

**"Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války".**

**První sešit**

**"Osudů dobrého vojáka Švejka za světové války"**

**vyšel 1. března 1921**

**(Žižkov, Kolárovo nám. čís. 22, vydavatelé A. Sauer a V. Čermák).**

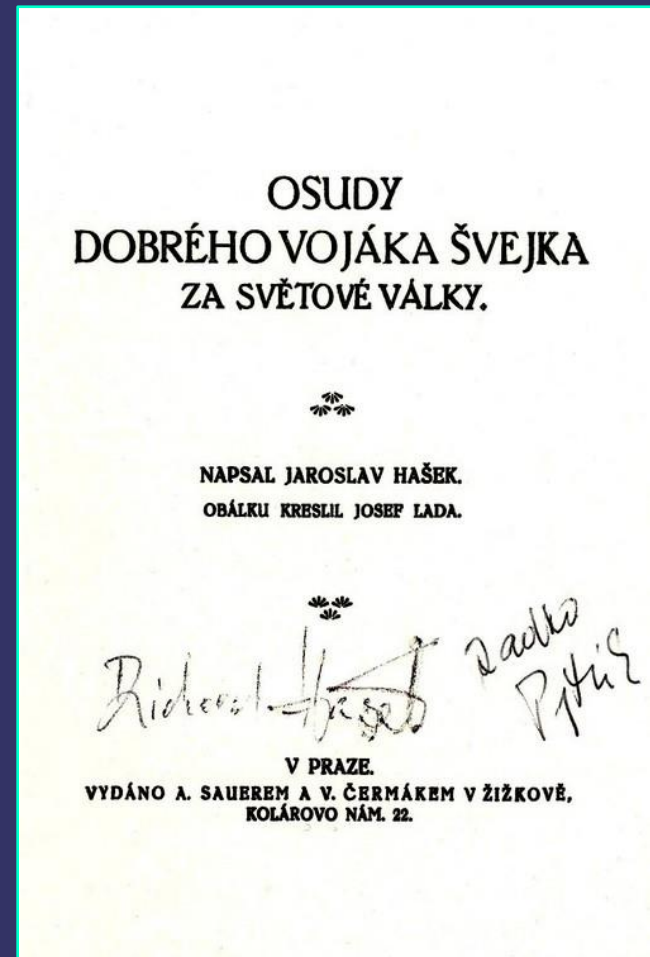
***Druhé vydání prvního sešita vydala v Olomouci***

***Světová společnost Jaroslava Haška***

***ke 100. výročí jeho prvního vydání L.P. 2021.***



Foto A. Drbal



HAŠEK, Jaroslav. *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* / Obálku kreslil Jos. Lada. – Sešit 1. – Žižkov : Vydavatele A. Sauer a V. Čermák, 1921. - 32 s. / Světová spol. Jar. Haška ke 100. výročí prvního vydání románu L.P. 2021. – Olomouc, 2021.

P.S. Na pravém obrázku jsou autogramy Ing. arch. R. Haška a PhDr. R. Pytlíka



Foto A. Drbal

Prokopovo náměstí.  
PhDr. Radko Pytlík a Ing. Richard Hašek  
prezentují s pivem druhé vydání 1.sešitu "*Osudů*".



Foto A. Drbal

Prokopovo náměstí.  
Inaugurace lavičky pro Jaroslava Haška a Frantu Sauera  
(na snímku zleva Richard Hašek a Eugen Brikcius).



➤ **Ukrajina – Kalynivka (byv. Cecova), dnes obec v okrese Zboriv, čes. Zborov, oblast Ternopiľska**

**V okolí obce se 2.7.1917 konala historická bitva u Zborova, které se jako kulometčík zúčastnil Jaroslav Hašek. Za svou odvahu byl vyznamenán ruskou medailí sv. Jiří 4. třídy a jmenovan desátníkem!**



**Ve Zborovských zákopech 24.6.1917**

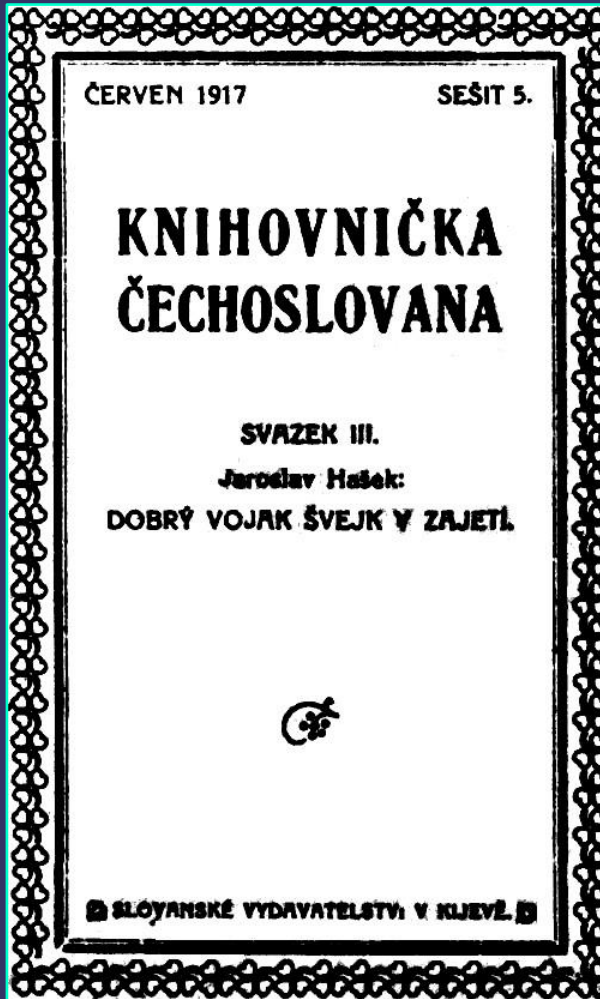


**Foto z internetu**

**Medaile sv. Jiří 4. stupně 33**

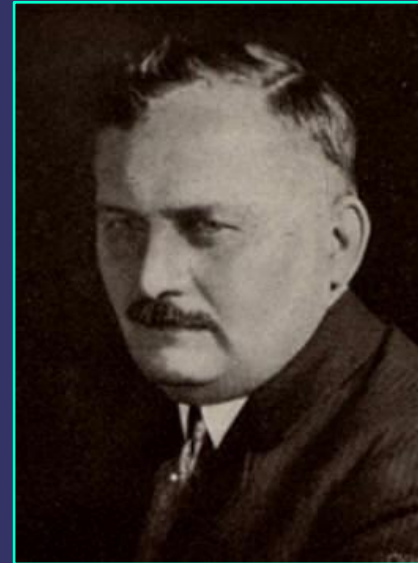
# Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ

**V červnu 1917 se znovu narodil dobrý voják Švejk!**



Upr. foto z Internetu

V českém „Slovanském vydavatelství“ volyňského Čecha Věnceslava Švihovského (\*1875, †1957) v Kyjevě vyšla povídka Jar. Haška „*Dobrý voják Švejk v zajetí*“, která byla napsána ve vězení v nedalekém Boryspolu.



**Věnceslav Švihovský**  
český vydavatel v Kyjevě

**HAŠEK, Jaroslav.** *Dobrý voják Švejk v zajetí.* – Kyjev : Slovanské vydavatelství, 1917. – 121 s. – Edice "Knihovnička Čechoslovana". Sv. III. 34

# Čechoslovan

*Neodvislý list boje za samostatnost národa.*

Hlavní redaktor-vydavatel: VĚNCESLAV ŠVIHOVSKÝ.

Tajemník redakce: Dr. V. Charvát. Hlavní spolupracovníci: J. Hašek, B. Hula, V. Svoboda.

Vychází každou neděli. — Redakce a admin.: Kijev, Vladimírská č. 30. — Dopisy a peníze adresujte: „Чехослованъ“, Почт. ящикъ № 45, Киевъ. — Předplatné s přemii: na půl roku R 15 —, na čtvrt roku R 8—. Jednotlivá čísla bez přemii 50 kop. — Oznámení: za peřitový řádek v rubr. „Inserty“ 2 R; za každý řádek v rubr. „Hledají se“ 80 kop., tučn. písmem dvojnásobně.

Ročník VIII.

V Kijevě, dne 14. ledna 1918.

Číslo 2.

**"Bez Haška by Čechoslovan nemohl vůbec vycházet!"**  
- prohlásil hlavní redaktor - vydavatel listu Věnceslav Švihovský  
(podle svědectví spisovatele Františka Langera)  
Zdroj: <http://svejk.honsi.org> , [svejkmuseum.cz](http://svejkmuseum.cz)

## ➤ Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ

Ukrajinský novinář a spisovatel Anatolij Ševčenko (\*19.8.1932, †17.9.2012) při rozhovoru s čes. novinářem Břetislavem Olšerem (\*21.1.1947, †19.6.2022) v restauraci hotelu *Melodija* (dříve *Praha*) v Kyjevě (říjen 1990):

*"Kdo by neznal Haškovy povídky či jeho Švejka : Jsou to doslova učebnice humoru. Vůbec se nedivte, že vám ... tvrdí, že právě v našem městě začal psát své nejznámější dílo. ... Docela tomu věřím, že zrovna zde v něm uzrály tvůrčí nápady, z nichž vycházel při psaní Osudu dobrého vojáka Švejka".*

**OLŠER, Břetislav.** Měl Švejk ukrajinskou krev? Dvě literární zastavení v dnešním Kyjevě. – In: *Práce* (Praha). – 1990. – 6. října. – 1 obr.

*Kolébku naší české revoluce,  
náš Kyjev zdravte nastokrát.*

Jaroslav Hašek

Dopis z fronty 23.11.1916

Čechoslovan, 11.12.1916

*V kroniku předků zapíšem ten slavný zápas synů.*

Jaroslav Hašek

Kapesní kalendář Čechoslovan na rok 1917

*Dnů bouřlivých teď prožili jsme řadu,  
když o Kyjev se bojovalo zas,  
v těch dobách rád bych rakouskou zřel vládu,  
a jak si Czernin z hlavy trhá vlas.*

Jaroslav Hašek

Fejeton

Čechoslovan, 17.2.1918



# Nejlepší útržky z knižního světa

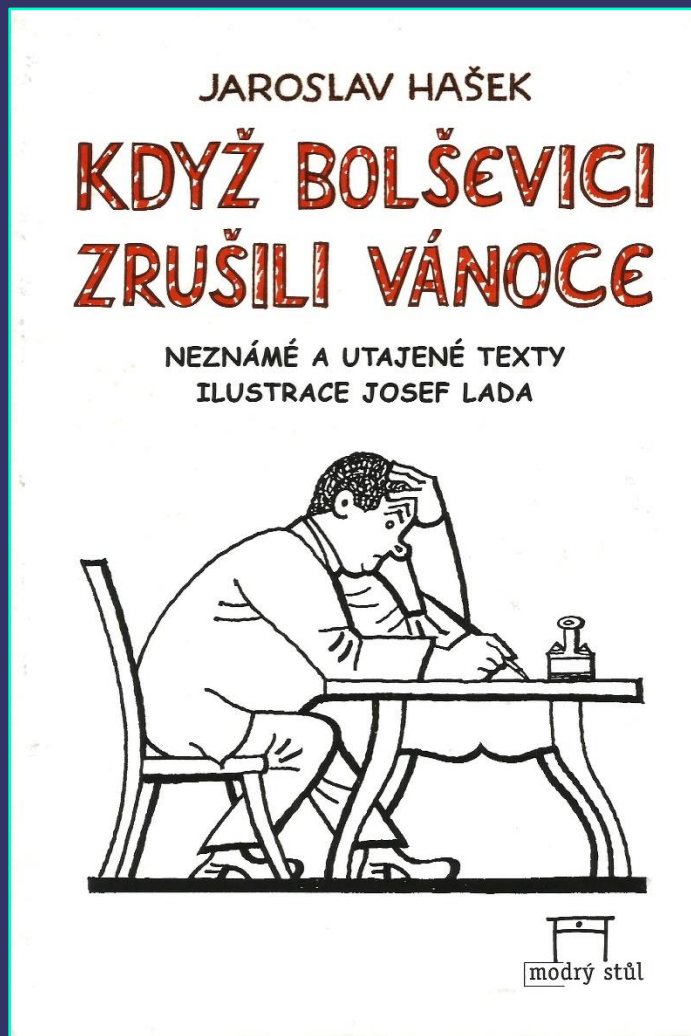


Foto A. Drbal

**Bibliografický popis:**

HAŠEK, Jaroslav. *Když bolševici zrušili vánoce : Neznáme, utajené a pravděpodobné texty* / Ilustrace Josef Lada. – Praha : Modrý stůl, 2005. – 136 s. : il. – ISBN 80-903471-3-4

# ➤ Česká republika - Beroun

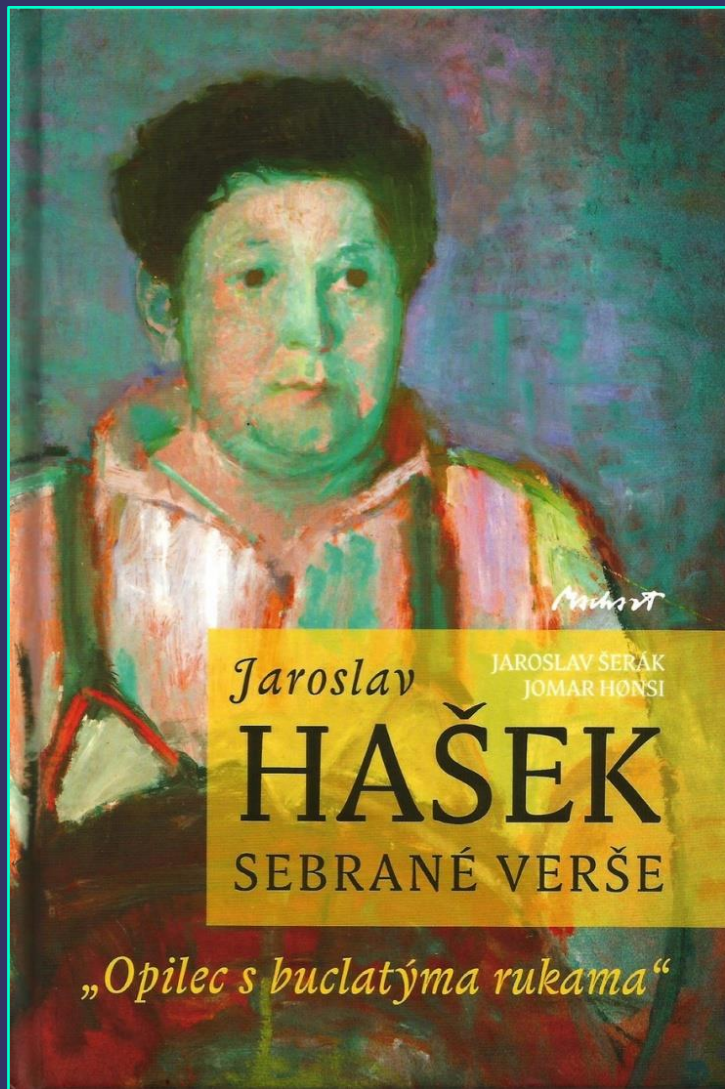


Foto A. Drbal

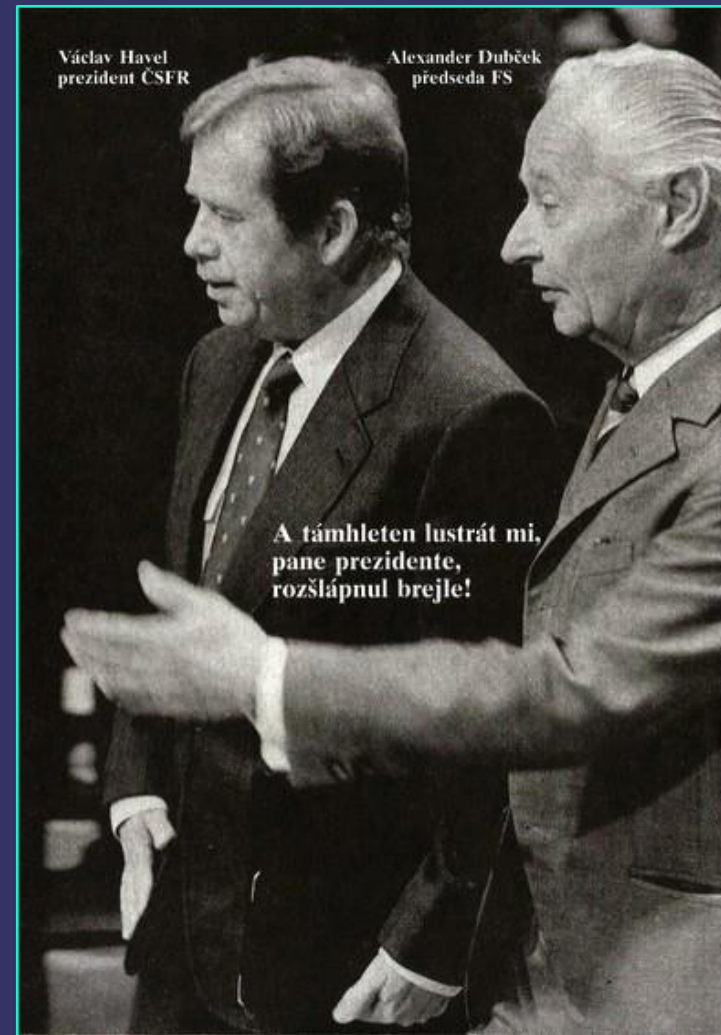
**HAŠEK, Jaroslav.** *Sebrané verše : "Opilec s buclatýma rukama" / Jaroslav Šerák a Jomar Hønsi, editoři a autoři doprovodného textu.* - Beroun : Machart, 2016. - 224 s. : il. - ISBN 978-80-87938-36-2.

*První sbírka básni Jar. Haška, které se dosud podařilo nalézt v četných publikacích, dokumentech a novinách.*





Foto A. Drbal



**HAŠEK, Jaroslav.** *Z dějin strany mírného pokroku v mezích zákona* / Fotografie Miroslav Zajíc, texty Jan Kašpar. – Vyd. 2. - Karviná : „U nás v Ráji“, 1992. – 163 s.: 35 fotek. - ISBN 80-85272-03-2.

# ➤ Polská republika - Krakov, pol. Kraków



Foto A. Drbal

S. 19 :

7. července 1997 – ve vojenském kostele ve městě Přemysl sloužil místní farář Antonín Gut mši za duši dobrého vojáka Švejka a za všechny lidi se smyslem pro humor.

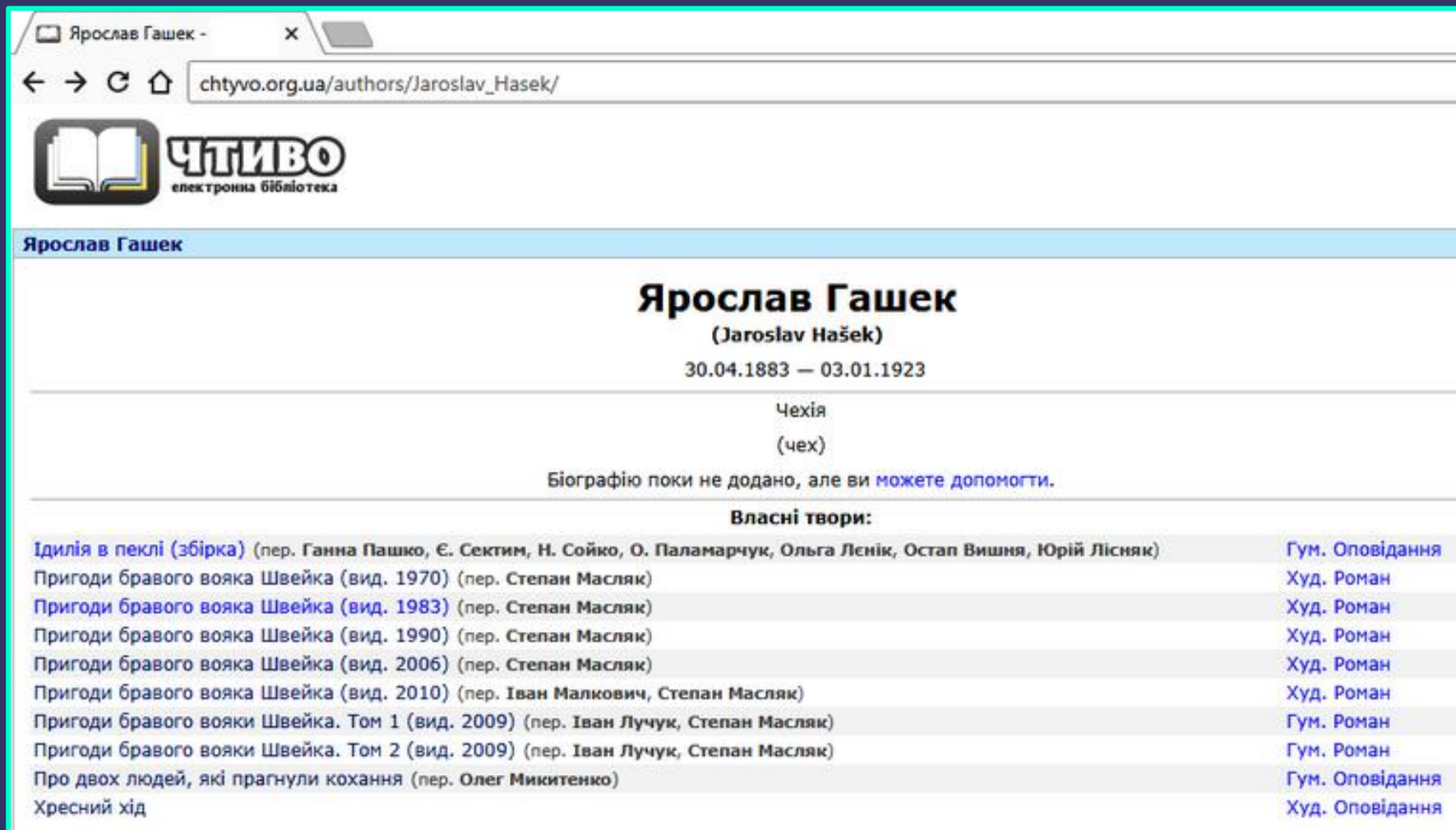
S. 102 :

O českém vojákově, který se vydal zachránit Krakov. Povídání o polském putování Jaroslava Haška, který pak v „Osudech...“ přinutil dobrého vojáka Švejka jít v únoru 1914 na pomoc Krakovu“.

## Bibliografický popis:


**MAZAN, Leszek.** *Český Krakov, české Malopolsko* / [Z polského originálu přeložily Agnieszka Buchtová, Renata Putzlacher]. - Vyd. 1. - Cieszyn : Pracownia na Pastwiskach, 2012. - 150 s. : il. - ISBN 978-83-933109-2-0

# Ukrajina – Dílo Jaroslava Haška na ukr. webu



Ярослав Гашек - x

← → ↻ 🏠 [chtyvo.org.ua/authors/Jaroslav\\_Hasek/](https://chtyvo.org.ua/authors/Jaroslav_Hasek/)



**Ярослав Гашек**

**Ярослав Гашек**  
(Jaroslav Hašek)  
30.04.1883 — 03.01.1923

Чехія  
(чех)

Біографію поки не додано, але ви [можете допомогти](#).

**Власні твори:**

<a href="#">Ідилія в пеклі (збірка)</a> (пер. Ганна Пашко, Є. Сектим, Н. Сойко, О. Паламарчук, Ольга Ленік, Остап Вишня, Юрій Лісняк)	Гум. Оповідання
<a href="#">Пригоди бравого вояка Швейка (вид. 1970)</a> (пер. Степан Масляк)	Худ. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояка Швейка (вид. 1983)</a> (пер. Степан Масляк)	Худ. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояка Швейка (вид. 1990)</a> (пер. Степан Масляк)	Худ. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояка Швейка (вид. 2006)</a> (пер. Степан Масляк)	Худ. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояка Швейка (вид. 2010)</a> (пер. Іван Малкович, Степан Масляк)	Худ. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояки Швейка. Том 1 (вид. 2009)</a> (пер. Іван Лучук, Степан Масляк)	Гум. Роман
<a href="#">Пригоди бравого вояки Швейка. Том 2 (вид. 2009)</a> (пер. Іван Лучук, Степан Масляк)	Гум. Роман
<a href="#">Про двох людей, які прагнули кохання</a> (пер. Олег Микитенко)	Гум. Оповідання
<a href="#">Хресний хід</a>	Худ. Оповідання

Knížní vydání "*Osudů...*" ("*Пригод...*") z let 1970-2009 s obrázkami v ukrajinské elektronické knihovně "Чтыво" (zal. r. 2005) jsou volně dostupné a zdarma ke stažení ve formátech .pdf a .djvu na WWW: [https://chtyvo.org.ua/authors/Jaroslav\\_Hasek/](https://chtyvo.org.ua/authors/Jaroslav_Hasek/)

## українська панорама

# Український Швейк

До 125-річчя від дня народження письменника Юрія Шкрумеляка

ТЕКСТ: Олександр ДРБАЛ

Обкладинка перекладу «Швейка» Ю. Шкрумеляка.

Український журналіст, поет, перекладач, дитячий письменник і редактор Юрій Шкрумеляк народився 18 квітня 1895 року у Ланчині на Станіславщині.

Підхорунжий Легіону українських січових стрільців (УСС) (1914-1918) та Української Галицької Армії (1918-1920) мав теж псевдоніми: Юра Шкрумеляк, Ю. Ігорків, Іван Сорокати, Смик, О. Підгірський, Максим Цимбала, Гнотик, Олександр Залужний, Юрза-Мурза, Дядько Юрко та ін. Навчався в школі рідного села (1901-1907), гімназії міста Коломиї (1907-1914) (згодом згадував, що навесні 1912 року був присутній на зустрічі Івана Франка на вокзалі і потім на читанні ним поеми «Мойсей»),

«Золотий колос» та журналу для дітей «Дзвіночок» тощо. У 1922 році, разом із побратимами по УСС Романом Купчинським, Левом Лепким й іншими створив у Львові групу поетів-символістів, які об'єдналися навколо літературно-мистецького часопису «Митуса» (виходив у 1922 році у Львові; вийшло лише 4 номери), де також друкувався. Після приходу до Львова «радянських визволителів» і закриття усіх українських видань у 1939 році, влаштувався викладачем української літератури в середню школу № 1 (це була колишня академічна гімназія, яка в незалежній Україні знову нею стала, тепер це вул. Степана Бандери, 14). Під час німецької окупації Львова писав статті

Був також автором перекладу першої частини першого повного українського видання «Пригод бравого вояка Швейка» Ярослава Гашека під псевдонімом «Олександр Залужний», яка під назвою «Швейк в запіллю (Гінтерлянді)» і з ілюстраціями Йозефа Ляди (Лади) вийшла у видавництві «Луна» (друкарня Ч. Вернера) у Львові у 1930 році. Переклад був виданий також у 1956 році у Нью-Йорку і нині вільно доступний в електронній бібліотеці diasporiana.org.ua. Похований на Личаківському цвинтарі у Львові.



Foto z Internetu

## Ukrajinský spisovatel Jurij Škrumeljak

(\*18.4.1895, †16.10.1965),  
*bojovník za svobodu Ukrajiny  
jako příslušník Legie ukrajinských  
síčových střelců C. a k.  
rakousko-uherské armády  
a autor prvního ukrajinského  
překlady první části "Osudu"*  
*(V zázemí – ukr. Швейк в  
запіллю), která vyšla  
ve Lvově r. 1930.*

### Bibliografický popis:

DRBAL, A. Ukrajinsk'kyj Švejck : Do 125-riččia vid dnia narodžennia pys'mennyka Jurija Škrumeliaka. – In: *Porohy (Praha)*. – Roč. XXVIII. - 2020. - № 4. – S. 19 : 1 obr.

# ↳ Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ

## 65. výročí východů nejlepšího ukrajinského překladu "Osudů" (1958) od překladatele Stepana - Jurije Masljaka



Foto z Internetu

### Ukrajinský básník a překladatel Stepan - Jurij Masljak

(\*19.11.1895, †8.07.1960), ukrajinský básník a překladatel, Dr. muzikologie, účastník 1. světové války jako voják C. a k. rakousko-uherské armády (1915-1916). Po válce působil ve Lvově, ale kvůli pronásledování polskou vládou odešel r. 1924 do ČSR, kde absolvoval Ukrajinský pedagogický institut v Praze (1928) a působil do r. 1945. Pak pracoval jako odborný asistent na katedře slovanské filologie univerzity ve Lvově. Překládal dílo Jana Nerudy, K. Světle, Ivana Olbrachta, Jar. Haška, zejména pořídil první úplný a dosud nejlepší ukrajinský překlad "Osudů" (1958) aj. Do češtiny překládal básně T. Ševčenka, L. Ukrajinky, P. Tyčyny, V. Sosjury aj. Zemřel a byl pohřben na Lyčakivském hřbitově ve Lvově.

#### **Bibliografický popis:**

**HAŠEK, Jaroslav.** *Pryhody bravoho vojaka Švejka* / Překlad z češtiny Stepan - Jurij Masljak. – První vydání. - Kyjiv : Rad'ans'kyj pys'mennyk, 1958. - 624 s. : il. (Ilustrace Anatolij Bazylevyč).

# ➤ Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ

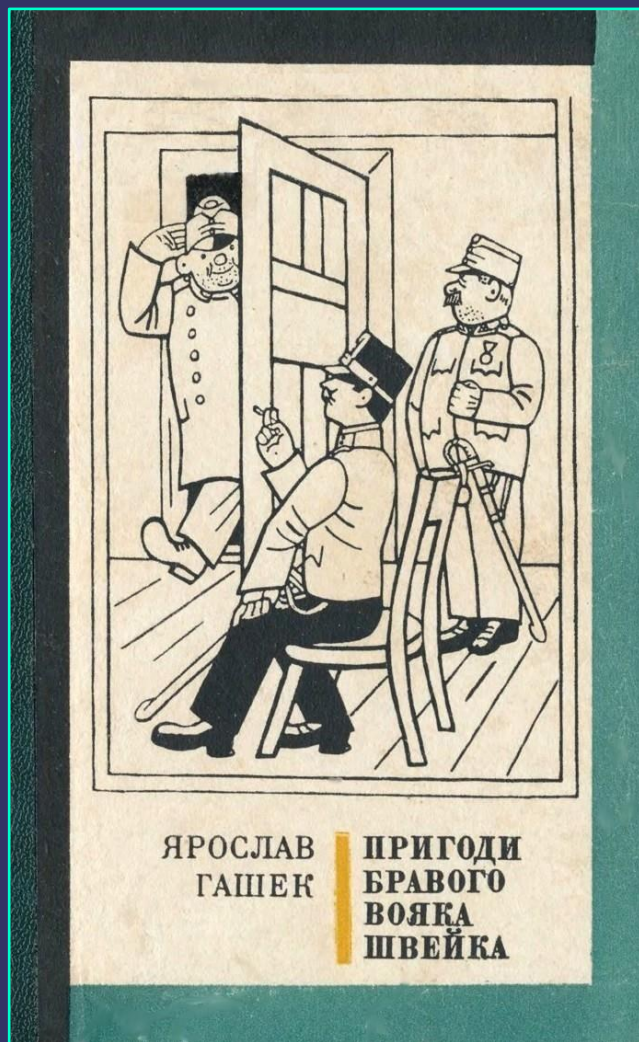


Foto A. Drbal

## Bibliografický popis:

**HAŠEK, Jaroslav.** *Pryhody bravoho vojaka Švejka* / Překlad z češtiny Stepan - Jurij Masljak. – **Druhé vydání.** - Kyjiv : Dnipro, 1970. - 670 s. : il. (Josef Lada). – Edice "Veršyny svitovoho pys'menstva", dil 6. - Viz el. knihovnu "Cztyvo".

➤ Ukrajina - "*Kraj slavný starou slávou kozáckou*" (JH)



Fotografie a pohlednice  
měst, obcí, chrámů, nádraží,  
hotelů, restaurací a kaváren,  
které na své válečné cestě  
navštívil  
světoznámý český spisovatel  
**Jaroslav Hašek**

➤ Ukrajina – Halič - Sudova Vyšňa, ukr. Судова Вишня  
(dnes okres Javoriv, oblast Ľvivska)



Foto z ukr. internetu

Město Sudová Vyšnia v Haliči (je známo z r. 1230).

Bývalý hotel U Sejfa, kde v r. 1914 po cestě do Přemyslu byl ubytován Jar. Hašek.



# Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ



Hotel byl vystaven r. 1880.  
Architekt Oleksandr Petro Adrian Šille.  
První majitelka Anastasie Iljinska.

**Hotel „Prah“** (ul. Volodymyrska č. 36), pak od r. 1922 "Červonyj Kyjiv", od r. 1968 "Kyjiv", od r. 1975 "Teatraľnyj", pak „Melodija“ a „Leningrad“. **Nyní hotel čeká rekonstrukce.**

V r. 1901 majitelem hotelu se stal ukrajinský (volyňský) Čech JUDr. Vácslav Vondrák, statkář, podnikatel, politik, muzikant, sokolský a krajanský činitel, hlavní organizátor České družiny.

V létech 1916-1918 v hotelu sídlilo ústředí 1. čsl. odboje, kde býval Jar. Hašek.

P.S. V budově sídlila také "Slovanská kavárna" a na terase - letní restaurace.

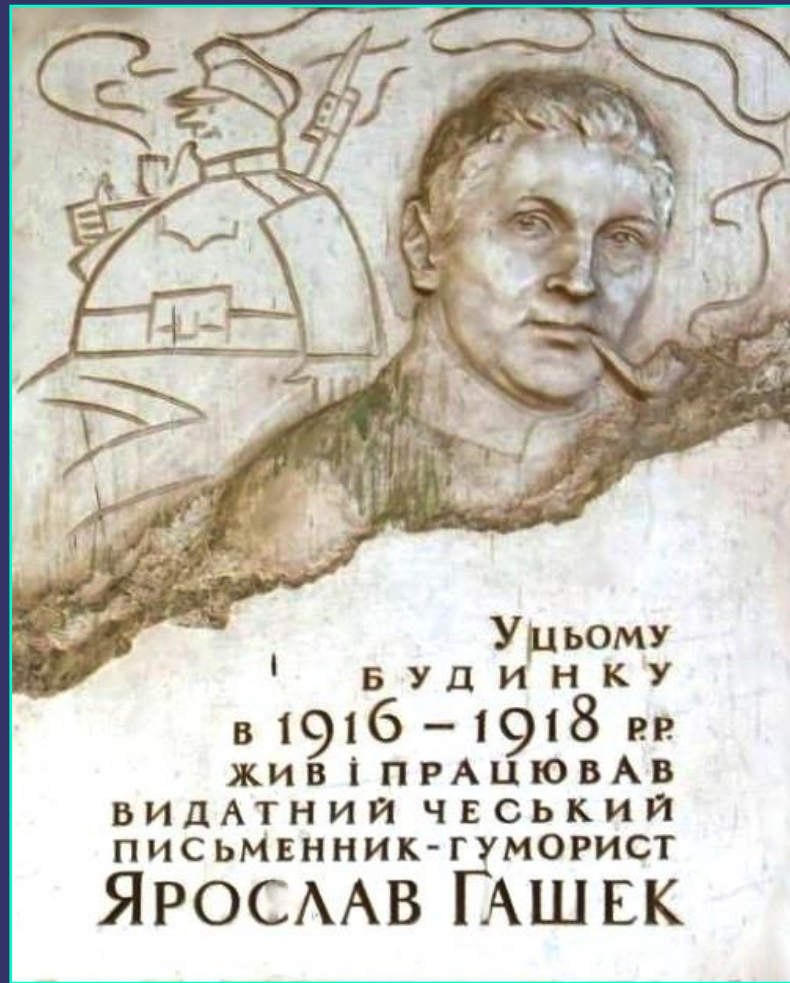


Foto A. Drbal 2008

**Pamětní deska Jaroslava Haška na býv. hotelu Praha  
(sochař M. D. Dekermendžy, architekt P. E. Zacharčenko).**

Odhalena v dubnu r. 1970.

**První  
pamětní deska  
Jaroslava Haška  
v Ukrajině!**

# Ukrajina – Kyjiv, čes. Kijev

No. 18. Кієвъ. Видъ съ терассы лѣтняго ресторана „Отель Прага“.  
Kiew. Vue générale.



Foto z Internetu

Pohled z terasy letní restaurace "Hotel Praha"  
(dobová pohlednice)

# Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ



Foto z Internetu

Dům na ul. Volodymyrska č. 30, kde sídlilo  
Slovanské vydavatelství a redakce týdeníku "Čechoslovan"  
a kde Jar. Hašek bydlel a pracoval.

# Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ



Foto dobové pohlednice z Internetu

Kavárna Švycara Bernarda A. Semadeni (ul. Chreščatyk č. 15).  
20. 1. 1917 kavárnu navštívil JH spolu z bratrem manželky Jos. Majerem  
a kde pak vznikla hádka s rus. generálem,  
**v důsledku které JH byl uvězněn v Borispolu (ukr. Boryspil'),  
kde začal psát Švejka!!!**

# Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ



Foto z Internetu

Kavárna – cukrárna  
"U Zolotych vorit"  
(ul. Jaroslaviv Val, dřívě také  
Pidval'na, č. 1).

Založena r. 1869,  
existovala do roku 1923.  
Obnovena v r. 1975  
a existuje dosud.

Dům byl vystaven v l. 1896-1897  
(architekt M.M. Dobačevs'kyj).

*P. S. 20. 2. 1917 se v kavárně  
odehrál známý incident JH  
z ruským praporčíkem. V důsledku  
kterého JH byl znovu uvězněn v  
Borispolu!*

# ➤ Ukrajina - Kyjiv, čes. Kijev



Foto z Internetu

## Kavárna pana Nováka "U České Koruny"

(ul. Funduklejevská,  
dnes

ul. Bohdana Chmelnického  
č. 19).

Nyní dům neexistuje.

Naproti přes ulici bylo a je  
Národní divadlo Ukrajiny  
(ul. Bohdana Chmelnického  
č. 50).

## Některé jiné hospody, které navštěvoval Jar. Hašek s kolegy

- (Gruzinský) Sklep–vinárna "Carica Tamara" (ul. Volodymyrska č. 43).
- Pivní restaurace pana Vinaře (ul. Institutska)  
*V restauraci JH oslavil Silvestra a příchod nového roku 1918 spolu s přáteli Rudolfem Medkem a Františkem Langerem. Viz také snímky na s. 60-61.*





**Pravoslavná katedrála (bazilika) sv. Sofie**  
(vystavěná v r. 1011, vysvěcená 13. ledna 1037).

**Jeden ze sedmi divů Ukrajiny!**

Zde, podle čsl. legionáře, spisovatele a redaktora "Čechoslovana"  
Oldřicha Zemka (\*1893, †1967), býval Jaroslav Hašek.



**Svatá Uspenská Kyjevskopečerska Lávra (zal. r. 1051),  
nejstarší pravoslavný klášter v Ukrajině.**

I zde, podle O. Zemka, býval Jar. Hašek, zejména v jeho jeskyních. 58



Foto z ukr. Internetu 2014

## **Volodymyrs'kyj sobor**

pravoslavná katedrál sv. Volodymyra, čes. Vladimíra  
(vyst. v l. 1862-1882).

Podle O. Zemka také zde býval Jar. Hašek.



ukWikipedia

**Pomník ukrajinského hejtmana Bohdana Chmelnického na Sofijivském náměstí u kterého byval Jaroslav Hašek [sochař Michail Mikešin (\*1835, †1896). Odhalen 11.7.1888]. 60**

## ➤ Ukrajina – Kyjiv, ukr. Київ

S pomníkem Bohdana Chmelnického byla, podle spisovatele, lékaře a legionáře plk. Františka Langera (*"Byli a bylo"*, Praha, 1992, s. 66), spojená jedna jeho příhoda s Jaroslavem Haškem:

*"Pěkné večerní posezení bylo u pana Vinaře, může velmi vzdělaného a uměnímilovného, který byl Haškovi mecenášem až do toho prádla. U Vinaře jsme oslavili silvestra a příchod roku 1918, ke kterému Hašek dostal tucet lahví piva. K ranu, když jsme se v městě rozcházel, přemluvil mě a Medka, abychom na Sofijském náměstí poklekli do sněhu a modlili se a klaněli jezdeckému pomníku ukrajinského hrdiny Bohdana Chmelnického. Druhého dne však o mně roztrušoval, že jsem myslel, že klečím v Praze před pomníkem svatého Václava a prosím ho za odpuštění, že jsem o něm napsal hru".*

# ➤ Ukrajina – Volyň - Remčice, ukr. Ремчиці



Foto A. Drbal

**Obec Remčice** (zal r. 1577), nyní okres Sarny, obl. Rivnenska. Pohlednice s kresbou dřevěného pravoslavného Chrámu Narození přesvaté Bohorodice (vysvěcen 21.9.1767). Autor malíř–legionář Fr. Parolek (\*1882, †1926). Vydal „Památník odboje“. Nyní chrám je Památkem architektury Ukrajiny.

V obci byl dislokován štáb 1. čsl. Mistra Jana Husa střeleckého pluku, kde několikrát byl Jaroslav Hašek, např. v květnu 1917.



# Meditace a souvislostí

# Jaroslav Hašek, Josef Švejk a astronomie

Astronomické motivy nalézáme nejen v „*Osudech*“, ale i v povídkách: „*Ve znamení komety*“ (1910) a „*Němečtí astronomové*“ (1912).

**Poznámka.** Povídka „*Ve znamení komety*“ se pravděpodobně objevila kvůli prolétající okolo Země v r. 1910 Halleyove komety (1P/Halley“).

**Pramen:** Halleyova kometa / Dostupný z WWW:  
[https://cs.wikipedia.org/wiki/Halleyova\\_kometa](https://cs.wikipedia.org/wiki/Halleyova_kometa)



„Ty skvrny na slunci mají vopravdu velkej význam...“

Josef Švejk



# ➤ Hašek o kuchyni a kuchaření

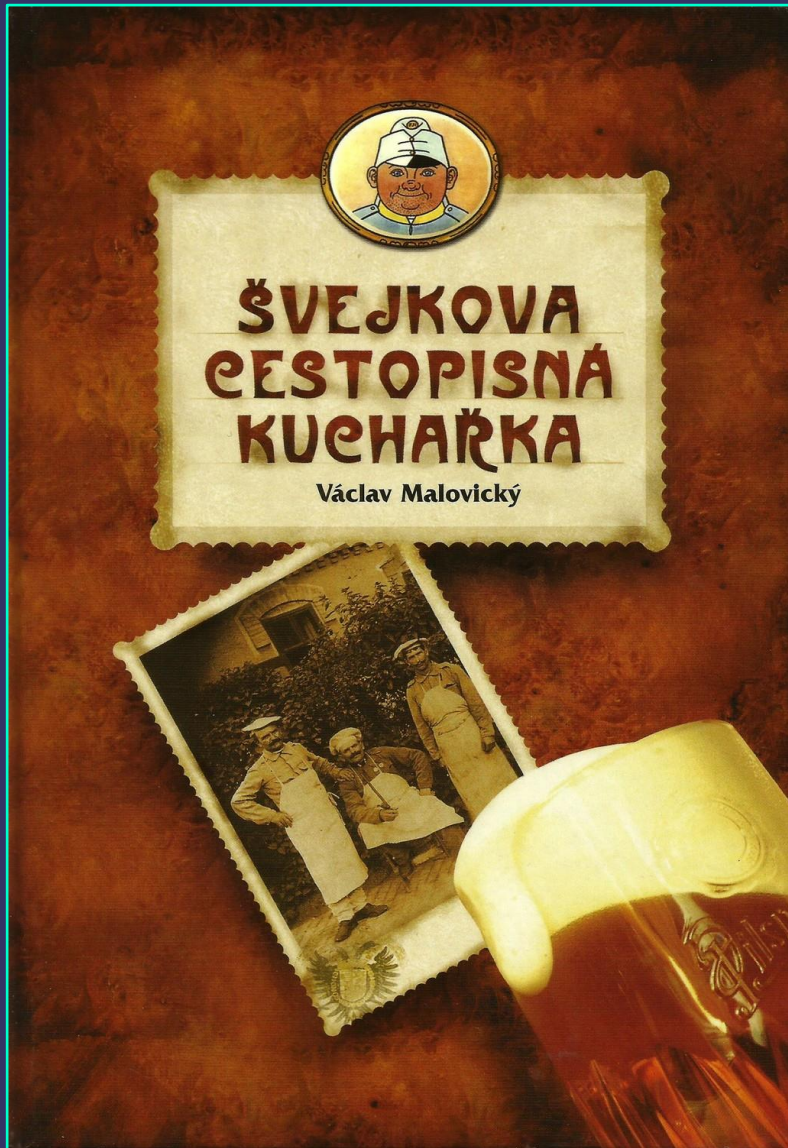


Foto A. Drbal

*"Bez inteligence může člověk obstát v nějakém obyčejném zaměstnání a v životě, ale při kuchyni je to znát".*

*"Nezáleží na tom, jak se vaří, ale s jakou láskou se to dává dohromady".*

Jaroslav Hašek

MALOVICKÝ, Václav. Švejkova cestopisná kuchařka / Ilustrace Josef Lada. – Praha : MMM, 2004. – 231 s. : čet. obr. - ISBN 80-903365-2-3

# ➤ Dobrý voják Švejk jako praotec Čech

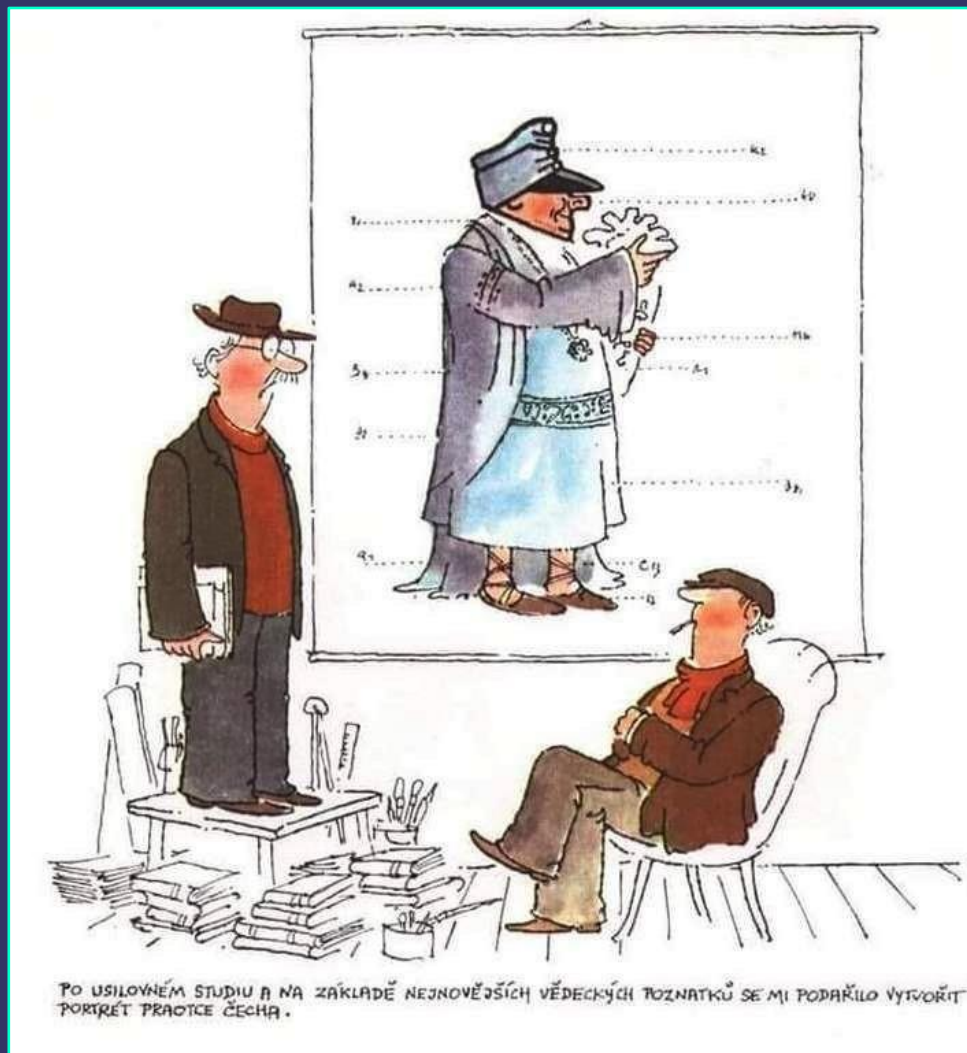
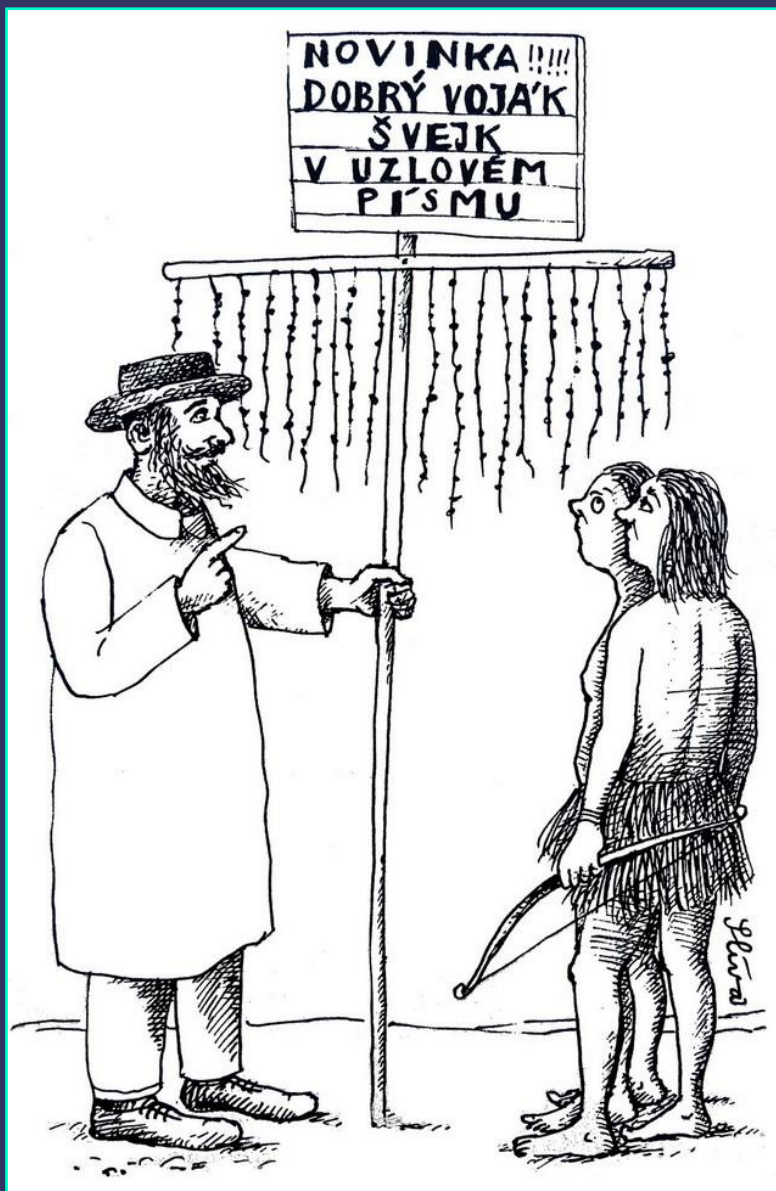


Foto z Internetu

*"Po usilovném studiu a na základě nejnovějších poznatků se mi podařilo vytvořit portrét praotce Čecha".*

Kresba Vladimír Renčín (\*1941, †2017).

## ➤ Dobrý voják Švejk v uzlovém písmu



Uzlové písmo neboli KIPU se používalo v Incké říši, která existovala v letech 1200 až 1523 na území dnešních států Kolumbie, Ekvádoru, Peru, Bolívie, Čilé a Argentiny (Jižní Amerika).

Pramen:

MARVAN, Jiří. *Brána jazykem otvíraná aneb o češtině světové* / Ilustrace Jiří Slíva. – Praha: Academia, 2004. – S. 16 (433 s.) : obr. – ISBN 80-200-0932-9



Autor neznámý

Foto z internetu

Dobrý voják Švejk v době covidu



Foto A. Drbal

**Světznámý český haškolog a švejkolog  
Radko Pytlík**

(\*8.10.1928, Praha, †31.1.2022, Praha)

přednáší na konferenci v Lipnici nad Sázavou 4.5.2018.

## ➤ Radko Pytlík – největší český a světový znalec díla a života Jaroslava Haška

*"Hašek jako jeden z prvních poukázal na něco, na co poukázal už Nietzsche: že už vynálezem rotačního tisku došlo k takové devalvaci publicistického slova, že dnes nemá slovo prakticky žádnou hodnotu a využívá se jen k podpoře stávajícího režimu".*

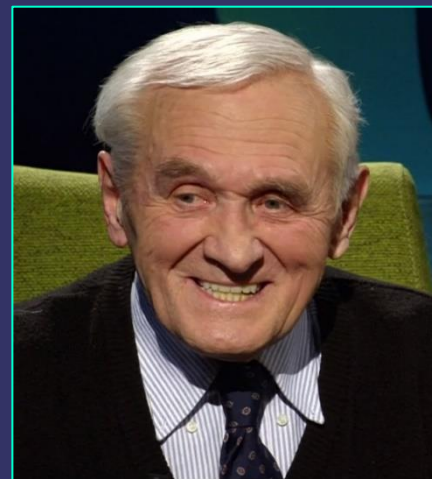
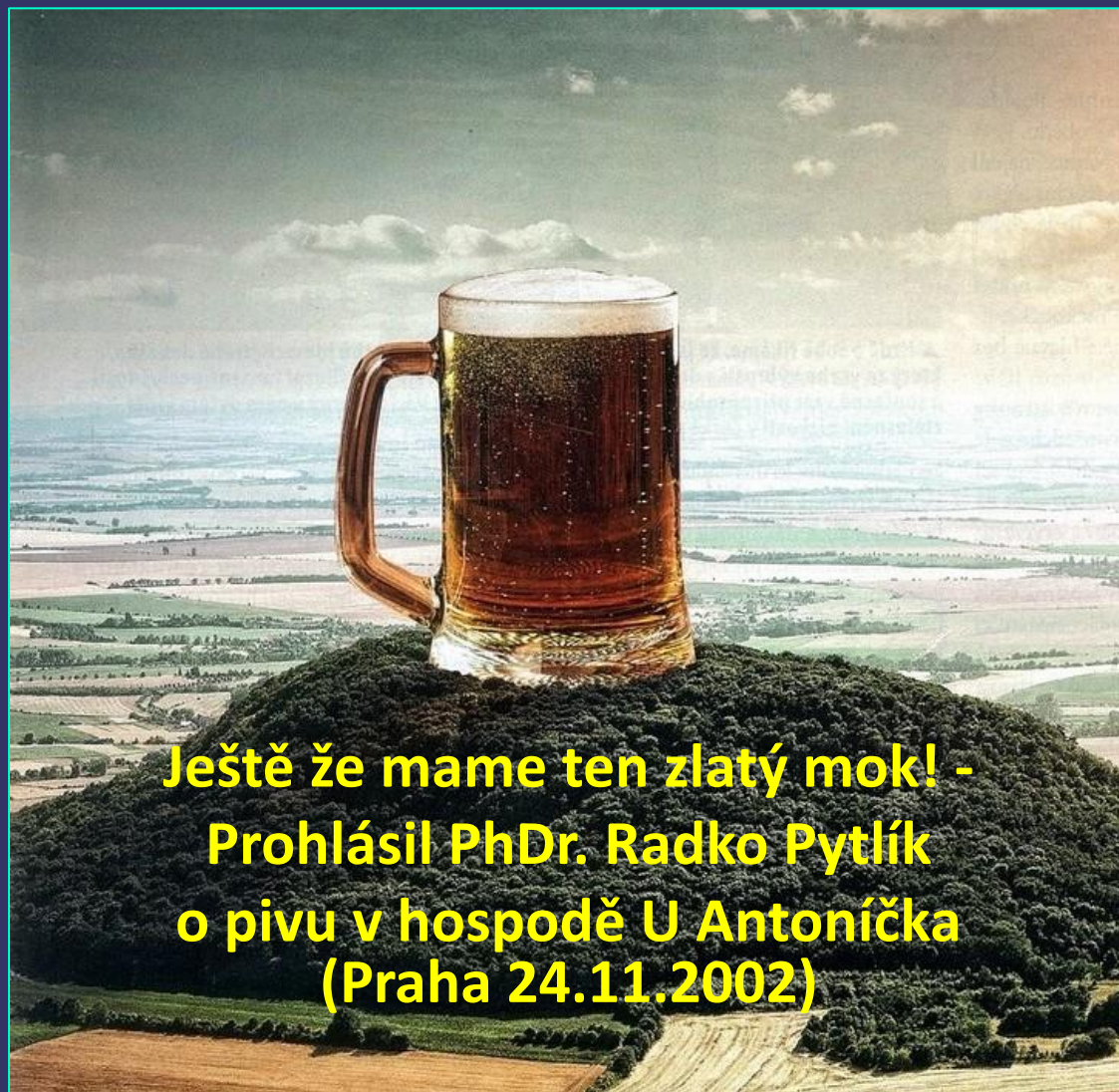


Foto A. Drbal

Fotografie pořízené z televizní obrazovky ČT1 (2012)

➤ Radko Pytlík – největší český a světový znalec  
díla a života Jaroslava Haška



**Ještě že máme ten zlatý mok! -  
Prohlásil PhDr. Radko Pytlík  
o pivu v hospodě U Antoníčka  
(Praha 24.11.2002)**

Obrázek z časopisu *Téma* (Praha). –  
2019, 20. prosince. – Č. 51-52.

## ➤ 22. rusko-ukrajinská válka (2014 - 2023?)

- Ministerstvo obrany Ukrajiny okomentovalo ústup Ruské armády z Charkovské oblasti v září r. 2022 citátem z "*Osudu dobrého vojáka Švejka...*" Jar. Haška, který před sto lety napsal, že "*ústup není ústup, ale přeskupení*".

**Pramen:** <https://proukrainu.bleisk.cz/jak-za-svejkom-vidstup-rosijan-iz-charkivscyny-mo-ukrajiny>

Autor zprávy: ukr. novinář *Oleksa Livins'kyj* 12.9.2022

- Jeden z vojáků legendárního pluku Azov ukrajinské armády používá volací heslo "**Švejk**" !!!



## ➤ Za co může Švejk?



*"Já mám toho vždycky mnoho na svědomí"*  
Josef Švejk

# ➤ Prameny a literatura

1. **HAŠEK, Jaroslav.** *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války.* - Sešit 1 / Obálka Josef Lada. – Praha-Žižkov : A. Sauer, V. Čermák, 2021. – 32 s. / *Vydala Světová společnost Jaroslava Haška ke 100. výročí prvního vydání románu L.P.2021.*
2. **HAŠEK, Jar.** *Dobrý voják Švejk v zajetí* / Autor obálky Stefan Seydl. – Praha : Česl. spisovatel, 1973. – 404 s. - *Edice: Spisy Jaroslava Haška (Díl 13.)*
3. **HAŠEK, Jar.** *Když bolševici zrušili vánoce : Neznáme, utajené a pravděpodobné texty* . Ilustrace Josef Lada. – Praha : Modrý stůl, 2005. – 136 s. : il. – ISBN 80-903471-3-4
4. **JAROSLAV HAŠEK VE FOTOGRAFII** / Uspořádání a redakce Josef Kalaš. – Praha : Československý spisovatel, 1959. – 144 s. : obr.
5. **PYTLÍK, Radko.** *Jaroslav Hašek - Data, fakta, dokumenty.* – Praha : Emporus, 2013. – 239 s. : il. – ISBN 80-86346-18-8
6. **ŠERÁK, Jaroslav.** *Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka : Prezentace* [cyt. 2023-01-3]. – Dostupný z [www: http://www.svejkmuseum.cz/index.htm](http://www.svejkmuseum.cz/index.htm)
7. **DRBAL, Alexandr.** *Cestou necestou Jaroslava Haška a Josefa Švejka po Rakousku, Maďarsku, Slovensku, Polsku, Ukrajině a SNS v 21. století : Prezentace.* - Praha, 2008.-2012.
8. **DRBAL, A.** *Dějepisný a soudobý kalendář ukrajinských Čechů na rok 2023.* – Roč. 14/31. – In: *Porohy* (Praha). – Roč. XXX. – 2022. - № 12. - S. 11-12.
9. **DRBAL, A.** "Kraj slavnyj staroju slavoju kozackoju" - In: *Porohy* (Praha). – Roč. XI. - 2003. - № 2. – Pryloha (15 s. : 3 obr.).

## ➤ Prameny (pokračování 1.)

10. **DRBAL, A.** Dopis Josefa Švejka účastníkům konference. – In: *Mezinárodní konference Hašek a Švejk – humor tisíciletí*. – Lipnice, 2003. – S. 44-47 : 1 obr. (foto autora přednášky).
11. **DRBAL, A.** Pro Jaroslava Haška i Josefa Švejka u Lipnici - nad - Sazavoju, u Lvovi ... ta u sviti. - In: *Porohy* (Praha). – Roč. XI. – 2003. - № 4. – S. 10-11 : 4 obr. [Zpráva o Mezinárodní konferenci Hašek a Švejk – humor tisíciletí, Lipnice nad Sázavou, 28.-30.4.2003] / Dostupný z WWW: <https://www.ukrajinci.cz/files/files/f9703-4-2003.pdf>
12. **DRBAL, A.** Pozdravný dopis (e-mail) Prof. PhDr. Radku Pytlíkovi, CSc. u příležitosti jeho 90. narozenin. – Praha, 8.10.2018
13. **DRBAL, A.** Ukrajins'kyj Švejk : Do 125-riččia vid dnia narodžennia pys'mennyka Jurija Škrumeliaka. – In: *Porohy* (Praha). – Roč. XXVIII. - 2020. - № 4. – S. 19 : 1 obr. / Dostupný z WWW: <https://www.ukrajinci.cz/files/files/f11042-Porohy-4.2020.pdf>
14. **(MK):** Hašek Jaroslav. – In: *Slovník prvního československého odboje 1914-18*. – Praha : HA AČR; ČSBS; Hermes, 1993. – S. 48 (165 s.). - *Jar. Hašek byl členem politické správy Svazu čsl. spolků na Rusi*.
15. **OLŠER, Břetislav.** Měl Švejk ukrajinskou krev? Dvě literární zastavení v dnešním Kyjevě. – In: *Práce* (Praha). – 1990. – 6. října. – 1 obr.
16. **ZEMEK, Oldřich.** Naše místo je tady... : Vzpomínka na rok 1917 a Jaroslava Haška [v Kyjevě]. – In: *Haló sobota* (příloha Rudého Práva). – 1982. – 6. listopadu. – Č. 44, s. 6 : 1 obr. [O. Zemek byl také redaktorem týdeníku "Čechoslovan"].

## ➤ Prameny (pokračování 2.)

18. **MALÁ ENCYKLOPEDIÉ ČESKÉHO HUMORU** / Napsal a sestavil **Radko Pytlík**. -- 1. vyd. -- Praha : Československý spisovatel, 1982. -- 273 s. : il.
19. **VOLFOVÁ, Jana**. Příběh lásky s horkou příchutí. – In: *Český dialog* (Praha). – 2003. – Č. 5. – S. 18-19 : 2 obr.
20. **MALOVICKÝ, Václav**. *Švejkova cestopisná kuchařka* / Ilustrace Josef Lada. – Praha : MMM, 2004. – 231 s. : čet. obr. - ISBN 80-903365-2-3
21. **KAŠPAR, Lukáš**. Vnuk Jaroslava Haška o dědovi : To chce klid, Švejk nikdy neřekl : *Rozhovor s Ing. arch. Richardem Haškem*. – In: *Téma* (Praha). – 2019, 20. prosince. – Č. 51-52. – S. 54-61 : 12 obr.
22. **SMIRNOV, Jurij** (kreslíř). Švejk i Terkin – perekur (čes. kuřácká pauza). - In: *Krokodil* (Moskva). – 2011, 30. dubna / Dostupný z [www: https://old-crocodile.livejournal.com/190629.html](https://old-crocodile.livejournal.com/190629.html)
23. **ANTANASIJEVIČ, Irina**. Russkij komiks Korolevstva Jugoslavija – In: *Ruskoje slovo* (Praha). – ISSN 1214-1-771.- 2021. - № 12. – S. 40, 41 : 1 obr. - Pozn. 1. – *Také o komiksu "Chrabry voynyk Švejk" (1940) ruského malíře Ivana Iv. Šenšina (\*1899, †1944) (Národní knihovna Srbska)*.
24. **FIALOVÁ, Lucie**. V Kravíně vznikla Haškova politická strana. – In: *Právo* (Praha). – Roč. 13. - Č. 189 (14.8.2003). – S. 11 : 1 obr. (foto hospody Kravín).
25. **KADAN, Svetlana**. Gašek i ryba - kit. - In: *Ruskoje slovo* (Praha). – ISSN 1214-1-771. - 2021. - № 03. – S. 56-57 : 6 obr. – O rus. malíři Vladimíru Aleksejeviči Milaševském (\*1893, †1976) a jeho ilustracích ke knize Jar. Haška "*Rasskazy i feljetony*" (Moskva, 1955), včetně portrétů Jar. Haška a Jos. Švejka.

## ➤ Prameny (pokračování 3.)

26. **HLAVÁČEK, Rostislav.** Hašek na Volyni. – In: *Zpravodaj Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel* (Praha). – Roč. 9. – 1999. – Č. 8.
27. **LANGER, František.** *Byli a bylo.* – Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1992. - S. 61, 65, 66, 67, 73 74, 78 (308 s.) : Obr. příl. (52 s.). – ISBN 80-04-25702-X. – *Edice Maják.*
28. **MURATOV, Aleksandr; MURATOVA, Dina.** Jaroslav Gašek na Jugo-Zapadnom fronte i v Kijeve. 1915-1918 gg. – In: *Rusškoje slovo* (Praha). – ISSN 1214-1771. – 2009. – Č. 4. – S. 24-27 : 10 obr. ; Č. 5. – S. 22-25 : 5 obr. / Dostupný na WWW: <https://www.aidm.eu/ruslo/RuSlo.4.2009.pdf> , <https://www.aidm.eu/ruslo/RuSlo.5.2009.pdf>
29. **MURATOV, Aleksandr; MURATOVA, Dina.** Sud'by čechov v Rosii, XX vek. Puť ot Kijeva do Vladivostoka – Praha : Russkaja tradicija, 2012. – 344 s. : 195 obr. – ISBN 978-80, 905145-2-2. – Rus. **S. 167-184.** Jaroslav Gašek na Jugo-Zapadnom fronte i v Kijeve. 1915-1918 gg. – Lit.
30. **OSOBNÍ ARCHIV** Ing. A. Drbala. – Praha, 2023.

## ➤ Za co může Švejk?



*"Já mám toho vždycky mnoho na svědomí"*  
Josef Švejk

"Poslušně hlásim“, že "S tím(to čtvrtým referátem) bych už byl hotov, ale znám podobný případ v Beskydách, ale vo tom vám povím až budeme v defechtu“.



Děkují za pozornost!

Alexandr Drbal



[adrbal@gmail.com](mailto:adrbal@gmail.com)